

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujete list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 225. — Štev. 225.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 16, 1942 — PONEDELJEK, 16. NOVEMBRA, 1942

VOLUME L. — LETNIK L.

KA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izveniš sobot, nedelj in praznikov
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

BOJI V TUNIZIJI SO SE PRIČELI

KOT PRAVI POROČILO IZ LONDONA, SO SE ZAVEZNIKI SPOPADLI Z NEMCI IN ITALJANI BLIZU BIZERTE V TUNIZIJI. — AMERIKANCI IN ANGLEZI, KI SO PRIŠLI ČEZ GORSKE PRELAZE IZ ALŽIRA DO BIZERTE IN TUNIZA, SO SE SPRIJELI Z OSIŠKIMI ČETAMI, KI STA JIH POSLALA V AFRIKO HITLER IN MUSSOLINI

Francoski vojaki, najbrže pod poveljstvom generala Henrija Honore Girauda se bore proti Nemcem in Italijanom, toda ne nasprotujejo ameriški in angleški armadi pod poveljstvom generala Kennetha A. N. Andersona.

Hitler in Mussolini sta v Tunizijo poslala okoli 10.000 vojakov in precejšnje število lahkih tankov. Zavezniška vojska, pa prihaja iz Bone in Bougie v Alžiru v namenu, da požene osiško armado iz Afrike in pripravi pot čez Sredozemsko morje za vpad v južno Evropo.

Najbrže pa je že nekaj osiških vojakov odšlo iz Afrike, kajti prejšnji teden so zavezniški aeroplani izstrelili šest velikih transportnih aeroplanov z vojaštvom. Osiški transportni aeroplani so leteli iz Tunizije proti severu in zavezniški letalci so sporočili, da so videli, kako so aeroplani padli v morje in kako so vojaki plavalili po vodi in se oprijemali razbitih aeroplanov.

Nemci in Italjani skušajo preprečiti prevoz zavezniških vojakov in vojnega materiala z velikim številom podmornic in aeroplanov. Pogosto so že napadli Bone in Bougie.

V Afriko so najprej prišli ameriški vojaki, toda glavna armada generala Andersona je angleška ter so v njej večinoma vojaki, ki so se borili v Dunkirku.

Bitka v Tuniziji in nad Sredozemskim morjem je v polnem teku. Iz svojega glavnega stana poroča general Dwight D. Eisenhower naslednje:

“Glavna armada generala

Andersona prodira kar najhitreje mogoče po izdelanih načrtu. Angleški general ne zadržava ob nobeno oviro francoske armade, ravno nasprotno, od nje dobiva precejšnje pomoč.”

Tudi civilno prebivalstvo Tunizije kaže prijateljstvo do zavezniške armade in se posebej no do Amerikancev.

Posamezni podpoveljniki so prejeli naročilo, da naj čimprej doženejo, koliko živeča, obleke in zdravil potrebuje civilno prebivalstvo. Nekaj teh zalog je že prinesla s seboj prva armada, ki se je izkrcala v Afriki.

Kot poroča general Eisenhower, so zavezniški aeroplani v napadu na Bone in Bougie izstrelili 11 sovražnih aeroplanov.

Sedaj je šele bilo oznanjeno, da so zavezniške ladje, ki so vozile armado v Afriko, plule po morju, ki je bilo polno sovražnih podmornic, pa pri vsem tem je bila potopljena samo ena majhna transportna ladja, ne da bi bil kak vojak ugonjen.

Osiške pa je pri tem izgubilo veliko število podmornic in aeroplanov. Ministrski predsednik Winston Churchill je rekel, da je bilo potopljenih 13 osiških podmornic.

Italija veliko vprašanje

Vojaški krogi v Washington resno mislijo, da se bo Italija razkrojila in sicer zaradi hudih vdarcov, ki jih je doživela na bojnih poljih in tudi vsled bojazni, da bo vojna prenešana na njeno lastno ozemlje.

Resnica je, da je morala italijanskega naroda zelo nizka, da je gospodarsko zelo prizadeta, kajti že prej je morala življenjske potrebe dobivati iz drugih dežel, sedaj pa jih mora še dati Nemčiji. In Italija je pod popolno oblastjo Nemčije.

Ko je Mussolini Italijo poslal v vojno, je bil prepričan, da se bo vojna sreča obrnila na Hitlerjevo stran. Italijanski narod ni želel vojne, kajti vojna mu je bila vedno zoperna. Pri vsem tem pa je Mussolini, četrdeset let star, znal vzdržati bojovitost med narodom.

Ako bi bilo Italiji na pristo dano, da se odloči, bi stopila iz vojne vsako minuto, Hitler to dobro ve, zato pa je v Italijo poslal mnogo svoje gestape, ki drži italijanski narod za vrat.

Hlače sta imela za jadra

Kapitan Karl O. Bornson iz Brooklyna in William L. Moore iz Higbee Mo., sta prebila osem dni na morju potem, ko je bila potopljena ladja, na kateri sta služila in s katere se je poleg njih rešilo še 46 drugih mornarjev, a onadva sta v splošni zmedbi s svojim rešilnim čolnom zašla vstran od ostalih, ki so ju že smatrali za izgubljena.

Ker rešilni čoln v katerem sta bila, ni imel jader, sta ista napravila tako, da je eden dal v ta namen svoje hlače, drugi pa srake. S to svojo jadrnico sta potem veslala po Atlantiku in dajala znamenja vsakokrat, ko sta videla nad seboj patrolna letala, katera pa so očividno niso zmenila za te signale misleč, da je čoln z jadrni navadna vada, ki so jo postavili na valove podmornice, da bi privabile v bližino kako ladjo in jo potopile.

Končno, ko sta bila že vsa izstradana in izmučena in sta že opustila vsako nadaljnjo upanje na rešitev, so ju izvidna letala vendarle opazila in sta bila kmalu potem rešena in pripeljana v varen pristan, kjer sta povedala svojo zgodbo.

Govorjenju nota guerilecem se delno glasi: “To je zadnja prilika, ki se vam nudi, da začnete novo življenje. Garantiram vam, da bodejo vaša imena izbrisana iz policijskega registra in dane vam bodejo prilike da si bodele lahko služili pošten kruh.”

List, ki je glasilo nacijskih oblasti v Ukrajini, ni zabeležil, če so se guerile odzvali na apel ali ne. — (ONA.)

Ameriška mornarica ima 16.526 izgub

Mornariški urad v Washingtonu je naznanil, da je bilo s rodnikom naznanjenih 727 slučajev izgub pri marinah, obrežni straži in v mornarici in sicer za dobo od 16. do 31. oktobra. Od teh jih je 172 ubitih, 315 ranjenih, 240 pa pogrešanih.

Seznam št. 16 je povišal število izgub pri marinah, obrežni straži in mornarici na 16.526 od 7. decembra lanskega leta pa do konca oktobra.

Skupno je 3854 mrtvih, 1190 ranjenih in 791 pogrešanih.

Mornariški urad pravi, da se bo marsikateri pogrešani še vrnil.

Velika pomorska bitka na Pacifiku
Mornariški urad naznanja, da je v teku velika pomorska bitka pri Salomonovih otokih. Pomorski urad naznanja, da se je bitka pričela v sredo ponoči in da se še vedno nadaljuje ter da so na obeh straneh “precejšnje” izgube.

Japonci naznanjajo, kar pa v Washingtonu ni bilo potrjeno, da je bilo potopljenih 6 ameriških križark in en rušilec ter da ste bili poškodovani dve križarki in trije rušilci. Tokijski radio pa priznava, da sta bila potopljena dva japonska rušilca, ena oklopna pa poškodovana.

Vojaki morajo sovražiti

General Lesley J. McNair je sinoči po radio govoril ameriškim vojakom in jim rekel, da jih mora navdajati bojni duh. Ako bojni duh pomeni sovraštvo, tedaj morajo vojaki sovražiti z vsako mišico svojega telesa.

“Borimo se, da preživimo,” je rekel, “to je ubij, ali pa boš ubit.”

“Nikogar naj ne peče vest” je rekel McNair, “kajti naši sovražniki so razsvetlili pot za hitrejšo, gotovše in krutejšo ubijanje. To so pretekli mojstri. Mi pa moramo hiteti, da jih dohitimo, ako hočemo preživeti. Ker je ubijanje cilj našega napora, je tem boljše, čim prej se navzamemo morilnega duha in moramo biti dobro izveščani, kadar pridemo do pravega dela.”

Kave manjka, ker je lahka

Na samo eno skodelico kave na dan se bomo morali omejiti, ker je kavino zrno zelo lahko in vzame preveč prostora na ladjah.

Navadni tovorni parnik more voziti samo okoli 70.000 vrec po 132 funtov kave. Zaradi teže mora drugi prostor na parniku biti naložen s težjim tovorom. Za naš vvoz kave iz Južne Amerike je bilo od julija 1941 do julija 1942 treba 2 tisoč tovornih parnikov. Sedaj pa nimamo več toliko tovornih parnikov, kot smo jih imeli pred enim letom.

Pravilna hrana za delavca je zelo važna

Sedaj, ko morajo delavci producirati za vojno silo, potrebujejo veliko več energije in ker energija prihaja od hrane, ki jo uživamo, je važno, da je ta hrana taka, da nam nudi dovolj moči za delo in za ohrano zdravja in čvrstosti.

Hrana, ki je preveč enolična, ni prava hrana. Gotove razvade v prehrani so tudi kvarne zdravju in delovni moči. Tako imajo nekateri ljudje navado, da vedno vzamejo za zajtrk eno in isto stvar, kar pa ni prav.

Sprememba v hrani pozitivno telesne moči in vpliva blagodejno na živčevje, na prebavo in eliminacijo, kar pomeni, da nas obvaruje pred zaprtjem in nepotrebnim zobenjem pilul, katerih bi se moral vsak zdrav človek kar mogoče bolj izogibati. Pa tudi marsikak slab žoldec bi se pozdravil, ako bi se mu dalo priliko, da se okrepi s pravilno hrano, katera vsebuje vse potrebne snovi za ohrano zdravja.

Nekateri so pod vtisom, da je meso glavna hrana in vse drugo le postranska prikuha, ki ni važna. Pa ni temu tako. Sočivje kot zelenjavo in sadje igrajo veliko vlogo pri ohrani zdravja in moči. Meso bi se moralo pravzaprav uživati zelo zmerno, ker meso tvori v želodcu in črevesju največ razpadajočih tvarin, radi česar opazimo, da ljudem, ki posebno radi uživajo meso, ter pri tem pozabljajo na sočivje, zelenjavo in sadje, rado diši iz ust.

Tudi za zobovje ima preveliko uživanje mesa rado slabe posledice.

Mleko in mlečne jedi so važne, ni pa zdravo uživati prekomerno količino vsakojakih sladkarij.

Rickenbackerja so našli živega

Mornariške oblasti v Washingtonu so v soboto naznanile, da je bil rešen kapitan Eddie Rickenbacker, ki se je pred tremi tedni izgubil tekom poleta na Pacifiku.

Rickenbacker, ki je bil letalski prvak v svetovni vojni št. 1, je bil rešen zaeno z dvema članoma njegove posadke kakih 600 milj severno od Samoa. Trije drugi armadni letalci, ki so tudi bili v njegovim ponesrečenem letalu, so bili najdeni na nekem otoku.

Četrti član posadke, Aleksander Kaczmarek, star 22 let in rojen v Connecticut, je umrl nekaj dni preden je prišla rešitev, ter so ga tovariši predali morju.

Vse ponesrečence so izsledila mornariška letala imenovana “Catalina Flying Boats”.

Vse tri tedne se je vršilo intenzivno iskanje in vse ladje so pazile, če bi bilo kje opaziti majhen gumijast čoln, katerega so vedeli, da je imela s seboj Rickenbackerjevo posadko, ko je odšla na pregledniško misijo pred tremi tedni.

Nacii vlečejo svoje vojake za nos

Moskva. — Po poročilih, ki so bila dana nemškim četam, so zavezniški že invadirali Holandsko in Norveško, toda so bili nemudoma brenjeni ven po nemških obrambnih četah.

Prostak Evgen Rauch, katerega so Rusi zajeli pri Stalingradu, in kateri je pripadal 4. stotniji 261. regimenta in 113. divizije, je prinesel to vest Rusom, ki so ga malo zavzeto pogledali, nakar je fant prezirljivo dejal da se mu je zdelo, da boljševiki ne povedo svojim vojakom, a se je druga fronta že klavirno zaključila za zavezniške.

Čez čas se je mladi nacijski prepričal, da je bil pravzaprav on nalažen, ter da se vrhovno

nacijsko poveljstvo ni ravno oziralo na fakte v pogledu te zadeve, ali nacijska indoktrinacija fanta vkljub temu ni zapustila, kajti izjavil je, “da to torej pomeni, da so Angleži in Amerikanci sklenili da ne poskusijo z invazijo, ker vedo, da ne bi itak nič opravili.”

“Boste videli,” je rekel fant Rusom, “sedaj bodo kmalu zaprosili za mir.” — ONA.

Ameriški diplomati nastanjeni v Lourdu

Včeraj so ameriški diplomati v nezakrjenem vlaku dospeli v Lourd. Kje so nastanjeni, ni bilo sporočeno, kakor tudi ne, kake omejitve glede gibanja so jim bile naložene.

BOJI NA NOVI GUINEJI

Na Novi Guineji so se združile ameriške in avstralske čete in se pripravljajo, da napadejo Japonce z juga in zapada pri Buni. Avstralska armada gre čez reko Kumusi, 32 milj od Bune.

Poročilo zavezniškega glavnega stana pravi:

“Sovražniku pod poveljstvom generala Tomatori Horijia preti nevarnost od zapada in juga; za hrbtno pa ima džungljo in morje.”

Ameriški in avstralski bombniki neprestano bombardirajo japonske protizračne baterije, šotore in ladje.

GEN. WEYGAND ARETIRAN

Londonska radijska postaja je naznanila, da je iz zanesljivega vira prejela vest, da je bil aretiran general Maxime Weygand. Aretiran je bil tudi general Jean de Lattre de Tassigny.

Vojni vrt v ljubljanski Zvezdi

Med mnogimi drugimi mestnimi zemljišči je bila letos tudi vsem ljubljancem ljuba Zvezda spremenjena v vrt ter spomlad zasajena predvsem s krompirjem.

Podžupan comm. dr. Salvatore Tranchide si je v četrtek

NEMCI V STALINGRADU ZOPET ODBITI

V močnem zimskem vetru, ki prihaja z onstran Volge, so Nemci včeraj zopet četrti zaporedni dan napadli tovarniški del Stalingrada in izgubili 400 vojakov brez vsakega uspeha. Prej so Nemci že izgubili več tisoč mož, ne da bi le količjak napredovali.

Na južnem kraju Stalingrada so Rusi pregnali Nemce z nekega zelo utrjenega kraja ter so se naselili v njihovih zakopih.

Rdeča armada tudi napreduje po poljanah okoli Nalčika ob vzhodni Kavkazu. Nemci so napadli s štiridesetimi tanki, pa so bili odbiti.

“Uničeni ste bili dve sovražni stotniji in razbitih ali poškodovanih je bilo 20 nemških tankov,” pravi rusko poročilo.

Severozapadno od Stalingrada so se včeraj bili artilerijski boji in uničenih je bilo 8 nemških artilerijskih baterij.

List “Izvestja” pravi, da prihajo mrzli vetrovi od vzhoda čez Volgo in da leži nad 100.000 mrtvih nemških vojakov na bojišču okoli Stalingrada.

Zjutraj ogledal kopanje krompirja ter z velikim zadovoljstvom poslušal poročilo vodstva mestne vrtnarije. — JIC.

